

**នៅចំពោះមុខ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីករណីកងកសាង

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ
ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
ភាសាដើម: អង់គ្លេស/បកប្រែជាភាសាខ្មែរ
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ កសលស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ/Public
ឋានៈនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ព្រោះអាសន្ន:
ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:
ហត្ថលេខា:

**សំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខ ទាក់ទងនឹងវិធានផ្ទៃក្នុង៨៧(៤) ដើម្បីជំនួសលើសំណុំរឿង និង
ការទទួលស្គាល់ឯកសារភស្តុតាងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសវនាការលើព្រឹត្តិការណ៍កម្ពុជាសម្រាប់សវនាការ**

ដាក់ដោយ:

សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:

ពេជ អង្គ
Elisabeth SIMONNEAU-FORT

សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:

ជេត វណ្ណឌី
ហុង គីមស្វន
គីម ម៉េងឃី
ឡា ជុនធី

នៅចំពោះមុខ:

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង:

ចៅក្រម និល ណុន ជាប្រធាន
ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
ចៅក្រម យ៉ា សុខន
ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
ចៅក្រម យូរ ឧត្តរា

ផ្ញើជូន:

ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា:

ម៉ុច សុវណ្ណារី

ជា ណាង

ស៊ុន សុវ៉ាន

Andrew T. CAYLEY

គង់ ពិសិ

យ៉ែត ចរិយា

យុង ផានិត

William SMITH

សំ សុគង់

ជនជាប់ចោទ៖

វ៉ែន ពៅ

ខៀវ សំផន

ទី ស្រីនណា

អៀង សារី

គង់ ផល្លៈ

ឆួន ជា

Emmanuel ALTIT

សហមេធាវីការពារក្តី៖

Pascal AUBOIN

សុន អរុណ

Olivier BAHOUGNE

Victor KOPPE

Patrick BAUDOIN

Evelyne BOILEAU-BRANDOMIR

Philippe CANONNE

Annie DELAHAIE

Laure DESFORGES

Ferdinand DJAMMEN NZEPA

Elodie DULAC

Nicole DUMAS

Isabelle DURAND

Françoise GAUTRY

Marie GUIRAUD

Emmanuel JACOMY

Martine JACQUIN

Daniel LOSQ

Christine MARTINEAU

Mahdev MOHAN

Barnabé NEKUIE

Lyma NGUYEN

Elisabeth RABESANDRATANA

Julien RIVET

Fabienne TRUSSES NAPROUS

Nushin SARKARATI

Philippine SUTZ

Beini YE

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS

គង់ សំអុន

Anta GUISSÉ

Arthur VERCKEN

Jacques VERGES

សហមេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

I. សេចក្តីផ្តើម

១. គោរពតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា សហមេធាវីនាំមុខសម្រាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគោរពស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង និងទទួលស្គាល់ជាភស្តុតាងនូវការបោះពុម្ពផ្សាយដូចខាងក្រោម:

- ក) Beth Van Schaack, Daryn Reicherter and Youk Chhang, eds., *Cambodia's Hidden Scars: Trauma Psychology in the Wake of the Khmer Rouge* (រាជធានីភ្នំពេញ: DC Cam ឆ្នាំ ២០១១) (ក្រោយមកមានឈ្មោះថា "Cambodia's Hidden Scars")
- ខ) Eunice C. Wong et al, "The Unusually Poor Physical Health Status of Cambodian Refugees Two Decades After Resettlement" *Journal of Immigrant Minority Health* ១៣ (ឆ្នាំ ២០១១): ៨៧៦ (ក្រោយមកមានឈ្មោះថា "Wong Article")
- គ) Grant N. Marshall et al, "Mental Health of Cambodian Refugees 2 Decades After Resettlement in the United States," *Journal of the American Medical Association* ២៩៤ (២០០៥): ៥៧១ (ក្រោយមក មាន ឈ្មោះថា "Marshall Article");
- ឃ) Nadine Stammel et al, "Prolonged Grief Disorder Three Decades Post Loss in Survivors of the Khmer Rouge Regime in Cambodia," *Journal of Affective Disorders* ១៤៤ (ឆ្នាំ ២០១៣): ៨៧ (ក្រោយមកមានឈ្មោះថា "Stammel Article")
- ង) គណៈកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្មមតិយោបល់ទូទៅលេខ៣ (អង្គការសហប្រជាជាតិ ២០១២) (ក្រោយមកមានឈ្មោះថា "មតិយោបល់ គ.ប.ទ") និង
- ច) សុធារី យឹម, *អតីតនិងបច្ចុប្បន្នភាពរបស់ជានរងគ្រោះពីការបង្ខំឱ្យរៀបការសម័យខ្មែរក្រហម* (រាជធានីភ្នំពេញ: ក្រុមអ្នកច្បាប់ការពារសិទ្ធិកម្ពុជា, ២០១៣) (ក្រោយមកមានឈ្មោះថា "អត្ថបទផ្សាយស្តីពីការបង្ខំឱ្យរៀបការ")។

២. ឯកសារដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនឹងជួយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងក្នុងការស្វែងរកការពិតទាក់ទងនឹងអង្គហេតុក្នុងការចោទប្រកាន់និង/ឬបទពិសោធន៍ទទួលរងការប៉ះពាល់នៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលជាលទ្ធផលនៃអង្គហេតុដែលបានចោទប្រកាន់ហើយវាជាប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដែលឯកសារទាំងនោះគួរដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿង និង ទទួលស្គាល់ជាភស្តុតាង។

II. ច្បាប់អនុវត្តន៍

ក. វិធាន ៨៧(៣) លក្ខណៈតម្រូវនៃការពាក់ព័ន្ធ ភាពគួរឱ្យជឿជាក់បាន និងយថាភាព

វិធាន ៨៧ (៤) របស់សហមេធាវីនាំមុខ សេចក្តីដាក់ស្នើឡើងវិញនៅលើឯកសារ: ផលប៉ះពាល់នៃជនរងគ្រោះ

៣. វិធានផ្ទៃក្នុងរបស់តុលាការបានផ្តល់អង្គជំនុំជម្រះនូវសិទ្ធិសេរីភាពទូលំទូលាយដើម្បីទទួលស្គាល់ឯកសារជាភស្តុតាង^១ ដរាបណាឯកសារបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការពាក់ព័ន្ធភាពគួរឱ្យជឿជាក់បាននិងយថាភាពដែលបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៣)^២។ អង្គជំនុំជម្រះបានចាត់ទុកថាភស្តុតាងដែលស្ថិតនៅក្រោមវិធាន ៨៧(៣) ត្រូវតែបំពេញបទដ្ឋានភស្តុតាងបឋមនៃការពាក់ព័ន្ធភាពគួរឱ្យជឿជាក់បាននិងយថាភាព^៣។ នៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើភាពជឿជាក់បាន អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានបញ្ជាក់ថា "ទោះបីជាមិនតម្រូវនៅក្រោមក្របខ័ណ្ឌច្បាប់(អ.វ.ត.ក)ក៏ដោយ សូចនាករនៃភាពជឿជាក់បានទុកចិត្តទោះ បីយ៉ាងណាក៏អាចជួយដល់អង្គជំនុំជម្រះនៅក្នុងការវាយតម្លៃថាតើភស្តុតាងពិតជាបានបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមាននៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧(៣)^៤"។ លើសពីនេះទៅទៀតរបាយការណ៍វិភាគនិងសៀវភៅត្រូវបានសម្រេចថា "អាចត្រូវបានចាត់ទុកថា

¹វិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧(១), វិធានផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា, Rev.8, ថ្ងៃទី៣ខែសីហាឆ្នាំ ២០១១(ដែលចែងថា "ភស្តុតាងទាំងអស់អាចទទួលយកបាន លុះត្រាតែមានច្បាប់ចែងផ្ទុយពីនេះ")។

²វិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧(៣), ដូចខាងលើ, (ការបង្កើត "អង្គជំនុំជម្រះអាចនឹងប្រានចោលសំណើរមួយសម្រាប់ភស្តុតាងដែលវារកឃើញថាវា: ក) មិនពាក់ព័ន្ធឬ ជ្រាំដែរ; ខ) មិនអាចទទួលយកបានក្នុងរយៈពេលសមហេតុសមផលមួយមួយ) មិនសមស្របដើម្បីបញ្ជាក់ការពិតវា បានផ្តល់ការអះអាងដើម្បីបញ្ជាក់; ឃ) មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ ង) មានបំណងដើម្បីពន្យារដំណើរការនីតិវិធីឬគ្មានគោលបំណងច្បាស់លាស់។")។

³អនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង "ការឆ្លើយតបនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទៅនឹងផ្នែក E114, E114 / 1, E131/1/9, E131 / 6, E136 និង E158" E162 នៅក្នុងខ័ណ្ឌទី២, ថ្ងៃទី២១ខែមករាឆ្នាំ ២០១២។
សូមមើលផងដែរអនុស្សរណៈនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង "ការឆ្លើយតបទៅនឹងវិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧ (៤) សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា លោកនួនជានិងខៀវសំផន (E236/4/1, E265, E271, E276, E276 និង E276/1" E276 / 2 នៅក្នុងខ័ណ្ឌទី២, ថ្ងៃទី១០ខែមេសាឆ្នាំ២០១៣ក្រោយមកមានឈ្មោះថា "អនុស្សរណៈនៃឯកសារថ្មី")។

⁴សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការដាក់ស្នើវិធាន ៩២របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលទាក់ទងនឹងការទទួលយកសេចក្តីផ្តើមការណ៍របស់សាក្សីនិងឯកសារផ្សេងទៀតមុនពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង E96 / 7 នៅក្នុងខ័ណ្ឌទី២៩, ថ្ងៃទី២០ខែមិថុនាឆ្នាំ ២០១២។ សូមមើលការដាក់ស្នើវិធាន ៩២របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលទាក់ទងនឹងសូចនាករនៃភាពជឿជាក់បាននៃឯកសារលេខ ៩៧៨ដែលបានក្នុងចូលកម្លាំងជាមួយនឹងសាក្សីនិងអ្នកជំនាញទាំងនោះដែលអាចត្រូវបានកោះហៅក្នុងអំឡុងពេលបឋមសវនាការនៃការជំនុំជម្រះក្តី E158 នៅក្នុងខ័ណ្ឌទី៣, ថ្ងៃទី២៣ខែធ្នូឆ្នាំ ២០១១(ដែលផ្តល់នូវបញ្ជីដែលមិនមែនមិនពេញលេញនៃសូចនាករនៃភាពជឿជាក់ដែលរួមទាំងលក្ខណៈពិសេសខាងក្នុង(ឧទាហរណ៍ឯកសារយោងសញ្ញាណសំគាល់ ក្នុងអ្នកនិពន្ធបានកំណត់អត្តសញ្ញាណភាពស៊ីគ្នាស្ថិតភាពផ្ទៃក្នុងមាតិការបស់ឯកសារ) និងលក្ខណៈពិសេសខាងក្រៅ (ឧ.ការអះអាងលើភ័ស្តុតាង, អត្តសញ្ញាណនិងការរកឃើញ)។

វិធាន ៨៧ (៤) របស់សហមេធាវីនាំមុខ សេចក្តីដាក់ស្នើឡើងវិញនៅលើឯកសារ: ផលប៉ះពាល់នៃជនរងគ្រោះ

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

ពាក់ព័ន្ធ" ក្នុងគោលបំណងនៃការបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌ ដែលដាក់ចេញនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧ (៣) និង"មិនត្រូវបានមិនរាប់បញ្ចូលជាចំណាត់ថ្នាក់មួយទេ^៥ ។ "

ខ.វិធាន ៨៧(៤)លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការទទួលយកនូវឯកសារ

៤. វិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧(៤) អនុញ្ញាតឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើការទទួលយកភស្តុតាងថ្មីដែលមានលក្ខណៈអំណោយផលដល់ស្វែងរកការពិតនៅពេលដែលមានភស្តុតាងថាបានបំពេញបទដ្ឋានជាភស្តុតាងបឋមនៃការពាក់ព័ន្ធភាពគួរឱ្យជឿជាក់បាននិងយថាភាពដែលបានចែងនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧(៣)។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងពិចារណាឯកសារដែលមិនត្រូវបានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងបញ្ជីដំបូងរបស់ភាគី៨០(៣) ជាភស្តុតាងថ្មីនៅក្រោមវិធាន៨៧(៤)^៦ នោះទេ ។ យុត្តិសាស្ត្រនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកំណត់កាលៈទេសៈពីរដែលអាចទទួលស្គាល់ភស្តុតាងថ្មី និងដែលមានពាក់ព័ន្ធនឹងការស្នើសុំបច្ចុប្បន្ន ១) ប្រសិនបើភស្តុតាងថ្មីនេះទាំងពុំទាន់អាចរកបានមុនពេលពិធីបើកនៃការជំនុំជម្រះឬមិនអាចត្រូវបានរកឃើញជាមួយនឹងការអនុវត្តនៃការប្រុងប្រយ័ត្ន^៧ ឬ 2) ប្រសិនបើភស្តុតាងមានភាពពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងឯកសារ ដែលបានបង្ហាញទៅដល់អង្គជំនុំជម្រះឬ ដល់សក្ខីភាពនៃសាក្សី អ្នកជំនាញ ឬដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅអំឡុងសក្ខីកម្មនាពេលខាងមុខហើយនិងសម្រាប់ជាប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ប្រភពនៃឯកសារប្រភពតម្រូវឱ្យត្រូវបានវាយតម្លៃរួមគ្នា^៨ ។ ក្នុងខណៈដែលភស្តុតាងនឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅលើមូលដ្ឋាននៃ

⁵សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការជំទាស់ទៅនឹងឯកសារដែលបានដាក់ស្នើទៅមុនពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះអំពីឧបសម្ព័ន្ធ A1-A5របស់សហព្រះរាជអាជ្ញានិងស្នើទៅឯកសារយោងនៅក្នុងកថាខណ្ឌនៃដីកាបិទករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផ្នែកពីរដំបូងនៃការជំនុំជម្រះសំណុំរឿង០០២/០១E185នៅកថាខណ្ឌទី២១(៥)ថ្ងៃទី៩ខែមេសាឆ្នាំ២០១២(ក្រោយមកមានឈ្មោះថា"ក្របខ័ណ្ឌនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ឯកសារ") ។

⁶សេចក្តីសម្រេចឯកសារថ្មី នៅកថាខណ្ឌទី១៩-២១, អនុស្សរណៈឯកសារថ្មី នៅកថាខណ្ឌ២។

⁷អនុស្សរណៈឯកសារថ្មី នៅកថាខណ្ឌទី៣។

⁸សូមមើលផងដែរនូវសេចក្តីសម្រេចឯកសារថ្មីនិងអនុស្សរណៈរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនិង"ការឆ្លើយតបទៅនឹងការស្នើសុំវិធានទីពីររបស់អៀងសារី៨៧(៤)ដែលទាក់ទងនឹងសម្ភារៈដែលអាចត្រូវបានប្រើក្នុងកំឡុងពេលនៃការពិនិត្យរបស់អ្នកជំនាញលោក David Chandler" E172/24/5 ថ្ងៃទី១៦ខែកក្កដាឆ្នាំ ២០១៣ (ក្រោយមកមានឈ្មោះថា"ការឆ្លើយតបទៅកាន់អៀងសារី") ។

ទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួនទៅនឹងសក្ខីកម្មខាងមុខការស្នើសុំនៃវិធាន ៨៧(៤)ត្រូវតែបានស្នើរទៅកាន់អង្គជំនុំជម្រះយ៉ាងហោចណាស់ពីរសប្តាហ៍មុនសក្ខីកម្ម^១។

III. ការពិភាក្សា

ក. ស្នាមលាក់កំបាំងនៃកម្ពុជា Wong Article, Marshall Article, Stammel Article និងមតិយោបល់ គ.ប.ទ

- ៥. ឯកសារនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាមទារការដាក់បង្ហាញដល់អង្គជំនុំជម្រះនៅក្នុងកម្មវត្ថុ (ក) (ខ) (គ) និង(ឃ) នៃកថាខណ្ឌ១ គឺមានលក្ខណៈអំណោយផលដល់ស្វែងរកការពិតនិងភាពពាក់ព័ន្ធនៅនឹងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបច្ចុប្បន្ននេះដោយសារឯកសារទាំងនោះបានបង្ហាញពីការរកឃើញបែបវិទ្យាសាស្ត្រនៅលើការប៉ះពាល់ផ្លូវចិត្តជាបន្តដល់នៃអ្នករស់រានមានជីវិតនៃសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ¹⁰។
- ៦. កម្មវត្ថុទាំងបួនធាតុក៏បានបំពេញនូវតម្រូវការភាពគួរឱ្យជឿជាក់បាននិងយថាភាពដែលតម្រូវដោយវិធានផ្ទៃក្នុង ៨៧(៣)។ ឯកសារទាំងនោះបានគ្នាបង្ហាញសញ្ញាណសំគាល់ផ្ទៃក្នុងរួមគ្នាដែលបង្កើតភាពជឿជាក់របស់ពួកគេ។ កម្មវត្ថុ (ក) បានបង្ហាញ ISBN និង កាលបរិច្ឆេទរក្សាសិទ្ធិក៏ដូចជាឈ្មោះរបស់បណ្តាធិការនិងអ្នកបោះពុម្ពផ្សាយនៃសៀវភៅនោះ។ កម្មវត្ថុ (ខ), (គ) និង (ឃ) បង្ហាញឈ្មោះរបស់អ្នកនិពន្ធសិទ្ធិនិងសេចក្តីលម្អិតនៃការរក្សាសិទ្ធិ កាលបរិច្ឆេទនៃការបោះពុម្ពផ្សាយនិងឈ្មោះរបស់ទិន្ននុប្បវត្តិ។ ការទទួលស្គាល់នៃឯកសារទាំងនេះគឺស្ថិតនៅក្នុងប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌យោងទៅតាមហេតុផលដែលបានពិពណ៌នាខាងក្រោម។
- ៧. ស្នាមលាក់កំបាំងនៃកម្ពុជាគឺជាសៀវភៅដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងខែកញ្ញាឆ្នាំ ២០១១ បន្ទាប់ពីបញ្ជីនៃឯកសារភស្តុតាងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានដាក់ជូនទៅដល់ទៅ

⁹ សូមមើលកថាខណ្ឌទី៨ (ដែលព្រមទទួលយកភស្តុតាងថ្មីបានស្វែងរកដោយមេធាវីការពារក្តីលោក *ស្តេសដ* ដែល" ទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងសក្ខីកម្មខាងមុខ TCW110[...]និងត្រូវបានបង្ហាញលើសពីពីរសប្តាហ៍មុនពេលការកំណត់ពេលសក្ខីភាពឡើងវិញរបស់គាត់")។

¹⁰ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចលើការស្នើសុំដើម្បីហៅដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី TCCP187 ម្តងទៀតសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យលើនីតិវិធីស្តីពី សេចក្តីផ្តេងការណ៍នៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងការរងទុក្ខវេទនានិងញាតិដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនិងចម្លើយតប (E240, E240/1, E250, E250/1, E267, E267/1 និង E267/2) E267/3 នៅថ្ងៃទី២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ (ដែលអនុញ្ញាតឱ្យដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានផ្តល់សក្ខីកម្មមុនពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចធ្វើសេចក្តីផ្តេងការណ៍ស្តីពីការរងទុក្ខវេទនាដែលទាក់ទងទៅនឹង "ទិដ្ឋភាពទាំងស្រុងនៃសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ")។

វិធាន ៨៧ (៤) របស់សហមេធាវីនាំមុខ សេចក្តីដាក់ស្នើឡើងវិញនៅលើឯកសារ: ផលប៉ះពាល់នៃជនរងគ្រោះ

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

អង្គជំនុំជម្រះនៅក្នុងខែមេសាឆ្នាំ២០១១។ ដោយហេតុនេះ ឯកសារពុំទាន់អាចរកបានមុនពេលបើក
 ការជំនុំជម្រះហើយដូច្នោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីពុំអាចរួមបញ្ចូលវានៅក្នុងបញ្ជីផ្តើមនៃឯកសារ
 របស់ពួកគេទោះបីជាមានការប្រឹងប្រែងយ៉ាងណាក៏ដោយ។ សៀវភៅនេះរួមបញ្ចូលការងាររបស់
 អ្នកប្រាជ្ញឯករាជ្យអ្នកជំនាញផ្នែកសុខភាពផ្លូវចិត្តនិងអ្នកស្រាវជ្រាវដែលលើកឡើងនូវផលប៉ះពាល់
 នៃព្រឹត្តិការណ៍ដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យទៅលើជនរងគ្រោះដែលនៅ
 រស់រានមានជីវិតពីអំឡុងពេលនោះ។ ស្នាមលាក់កំបាំងនៃកម្ពុជាត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយដោយមជ្ឈ
 មណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា (DC-Cam) ដែលជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលឯករាជ្យមួយ។
 ដូច្នោះសៀវភៅទាំងពីរនេះគឺជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១
 ក៏ដូចជាត្រូវបានចាត់ទុកជាប្រភពដែលអាចជឿជាក់បាននៃភស្តុតាងសម្រាប់ការពិចារណារបស់
 អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។

៨. លើសពីនេះទៅទៀតដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានស្នើសុំឱ្យអ្នកនិពន្ធជំពូក TCE12 ជាសាក្សីជំនាញ
 សម្រាប់សវនាការស្តីពីផលប៉ះពាល់ដល់ជនរងគ្រោះ។ មាតិកាសៀវភៅនេះជាប់ពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិត
 ស្និតទៅនឹងសក្ខីភាពដែលបានស្នើសុំនៃអ្នកជំនាញនេះ។ សាក្សីអ្នកជំនាញនេះនឹងផ្តល់នូវសក្ខីភាព
 លើផលប៉ះពាល់ផ្នែកសុខភាពផ្លូវចិត្តនៃ ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានចោទប្រកាន់នៅក្នុងសំណុំរឿង០០២
 /០១ នៅលើដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនិងផលប៉ះពាល់យ៉ាងធំធេងនៃភាពតក់ស្លុតដែលបានស្នើសុំ
 ដោយប្រជាជនកម្ពុជាដែលរស់រានមានជីវិតពីជម្លោះនេះ។ អង្គជំនុំជម្រះបានអនុញ្ញាតឱ្យឯកសារថ្មី
 ត្រូវបានដាក់ទៅក្នុងឯកសារសំណុំរឿងនេះម្តងរួចទៅ ហើយយោងទៅតាមមូលហេតុដែលថាឯក
 សារទាំងនោះ មានភាពទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងឯកសារដែលបញ្ជាក់បានត្រឹមត្រូវនៅក្នុងបញ្ជី
 នៃភាគី ហើយសម្រាប់ជាប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យប្រភពទាំងពីរនេះត្រូវទទួលបាន
 ការវាយ តម្លៃជាមួយគ្នា¹¹។ ហេតុនេះហើយទើបសម្រាប់ជាប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដែល ស្នាម

¹¹ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចស្តីពីឯកសារថ្មីនិងបញ្ហាទាក់ទងផ្សេងទៀត E190 កថាខ័ណ្ឌទី ៣២, ថ្ងៃទី ៣០ខែមេសាឆ្នាំ ២០១២
 (ក្រោយមកមានឈ្មោះថា "សេចក្តីសម្រេចឯកសារថ្មី") (ដែលអនុញ្ញាតឱ្យសៀវភៅដែលមានចំណងជើងថា នៅពីក្រោយវា
 លពិហាត: មេដឹកនាំខ្មែរក្រហមម្នាក់ហើយនិងជនរងគ្រោះបន្ថែមទៅលើឯកសារសំណុំរឿងដោយសារតែឯកសារមួយដែល
 បានដាក់ស្នើរួចហើយនោះត្រូវបាន "ផ្អែកទៅលើ ដូច្នោះហើយក៏បានទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងសៀវភៅនេះ
 "ហើយដូច្នោះ"អង្គជំនុំជម្រះបានចាត់ទុកវានៅក្នុងផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដើម្បីវាយតម្លៃប្រភពទាំងនេះរួមគ្នា")។
 សូមមើលផងដែរនូវការឆ្លើយតបទៅនឹងសៀវភៅ កថាខ័ណ្ឌទី ៣។

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

លាក់កំបាំងនៃកម្ពុជា ត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងឯកសារសំណុំរឿងនិងដើម្បីពិចារណាវាជារួមជាមួយ សក្ខីភាពនៃ អ្នកជំនាញក៏ដូចជាដែលការប៉ះពាល់នៃជនរងគ្រោះ។

៩. អត្ថបទ Wong និងអត្ថបទ Marshall ពិភាក្សាអំពីផលប៉ះពាល់សុខភាពផ្លូវចិត្តនៃរបបខ្មែរក្រហម ទៅលើជនរងគ្រោះកម្ពុជាដែលរស់នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក។ មានជនរងគ្រោះ ៥២នាក់ដែលកំពុង រស់នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិកដែលត្រូវបាន ទទួលស្គាល់ថាជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងសំណុំ រឿង០០២/០១។ អត្ថបទទាំងនេះនឹងផ្តល់នូវព័ត៌មានដ៏មានតម្លៃទៅលើការប៉ះពាល់ផ្នែកផ្លូវចិត្តដែល ជនរងគ្រោះទាំងនេះបន្តទទួលបានដោយសារបទពិសោធន៍របស់ពួកគេក្នុងអំឡុងសម័យកម្ពុជាប្រជា ធិបតេយ្យ។ អត្ថបទទាំងពីរត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងទិន្នន័យប្រវត្តិ និងគឺជាកិច្ចការនៃក្រុម សិក្សាស្រាវជ្រាវអប់រំឯករាជ្យដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រយ៉ាងម៉ត់ចត់ក្នុងអំឡុងពេលនៃការធ្វើ សំភាសន៍ម្តងទៀតជាមួយជនរងគ្រោះ/អ្នករស់រានមានជីវិតពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នោះ។ ដូច្នេះអត្ថបទ Wong និង Marshall គឺជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងនិងជាប្រភពនៃភស្តុតាងដែលអាច ជឿជាក់បានប្រាប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃសំណុំរឿង០០២/០១ ។

១០. លើសពីនេះអត្ថបទរបស់ Wong និង Marshall គឺទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងសក្ខីភាពនៃ TCCP- 4 ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលរស់នៅសហរដ្ឋអាមេរិកនិងត្រូវបានកោះហៅដោយអង្គជំនុំជម្រះសា លាដំបូងដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មនៅក្នុងសវនាការលើផលប៉ះពាល់ដល់ជនរងគ្រោះ។ អត្ថបទទាំងនេះ នឹងត្រូវបានប្រើដើម្បីគាំទ្រដល់សក្ខីកម្មរបស់គាត់ទាក់ទងនឹងបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តដ៏ធ្ងន់ធ្ងរដែល ផ្តល់ផលប៉ះពាល់ដល់អ្នកដែលនៅរស់រានមានជីវិតនៅក្នុងការធ្វើអន្តោប្រវេសរបស់ប្រជាជន កម្ពុជា ក៏ដូចជាបញ្ហាសុខភាពផ្លូវចិត្តដ៏ធ្ងន់ធ្ងររបស់សាក្សីជំនាញដែលបានពិភាក្សាខាងលើ។ ដូចដែលបានកត់សម្គាល់ឃើញពីមុនអង្គជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតឱ្យឯកសារថ្មីអាចដាក់ចូលនៅក្នុង ឯកសារសំណុំរឿងនៅពេលដែលឯកសារទាំងនោះពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ សម្ភារៈដែលបានកំណត់នៅក្នុងបញ្ជីរបស់ភាគីហើយវាគឺស្ថិតនៅក្នុងប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដើម្បី អនុញ្ញាតឱ្យប្រភពទាំងពីរអាចត្រូវបានវាយតម្លៃមគ្គុ¹²។ ដោយសារតែអត្ថបទស្តីអំពីសុខភាព ផ្លូវចិត្តនៃជនរងគ្រោះនៅប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្នកំពុងរស់នៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក គឺទាក់ទងយ៉ាង

¹² សូមមើលឧទាហរណ៍ សេចក្តីសម្រេចឯកសារថ្មីកថាខ័ណ្ឌ៣៩ (រកថា"សហព្រះរាជអាជ្ញា" ឯកសារពីរផ្សេងទៀតលេខ ឡើងត្រូវនឹងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់បុគ្គលដែលត្រូវបានគ្រោងនឹងធ្វើសក្ខីកម្មមុនពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះនៅថ្ងៃបន្ទាប់នេះ។ ទោះបីជាការកំណត់អត្តសញ្ញាណយឺតយ៉ាវនៃឯកសារទាំងនេះក៏ដោយ អង្គជំនុំជម្រះនឹងអនុញ្ញាតជាពិសេសសម្ភារៈអោយ អាចដាក់បាននៅលើឯកសារក្នុងសំណុំរឿងនិងនៅមុនពេលអង្គជំនុំជម្រះ")។

០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ស.ដ

ជិតស្និទ្ធនឹង "សេចក្តីថ្លែងការណ៍បុគ្គលដែលត្រូវបានគ្រោងនឹងផ្តល់សក្ខីកម្មមុនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងថា" ដូចភស្តុតាងថ្មីដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយអង្គជំនុំជម្រះ ប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ក៏ទាមទារអត្ថបទទាំងពីរដែលបានលើកឡើងនៅទីនេះអោយដាក់បន្ថែមទៅក្នុងឯកសារសំណុំរឿងនិងអោយចាត់ទុកដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីរួមជាមួយនឹងសក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ។

១១. ដូចបានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៥ខាងលើនេះអត្ថបទរបស់Stammel បានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅក្នុងកម្មវត្ថុ(ឃ) នៃកថាខណ្ឌ ១គឺមានលក្ខណៈអំណោយផលដល់ការស្វែងរកការពិត ហើយពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០២/០១ព្រោះវាបានបង្ហាញពីការរកឃើញបែបវិទ្យាសាស្ត្រនៅលើគ្រោះថ្នាក់ផ្លូវចិត្តបន្តបន្ទាប់ដែលរងគ្រោះដោយអ្នកដែលនៅរស់រានមានជីវិតពីរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យជាពិសេសគឺបាតុភូតនៃជំងឺទុក្ខព្រួយរយៈដែលបន្ថយពេលយូរនៅក្នុងចំណោមប្រជាជនទាំងនេះ។ បន្ថែមលើការអំពីស្វែងរកនៃភាពអាចទុកចិត្តបានរបស់ឯកសារនេះដូចដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី 6 ខាងលើអត្ថបទរបស់Stammelគឺត្រូវបានគេបោះពុម្ពផ្សាយផងដែរនៅក្នុងទិនានុប្បវត្តិ និងជាការងាររបស់ក្រុមការស្រាវជ្រាវឯករាជ្យមួយដែលបានប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវយ៉ាងម៉ត់ចត់និងការសំភាសន៍ទល់មុខគ្នាជាមួយជនរងគ្រោះដែលនេះជាមូលដ្ឋាននៃការរកឃើញរបស់ពួកគេ។

១២. អត្ថបទរបស់ Stammel ត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងខែមករាឆ្នាំ២០១៣។ វាមិនអាចរកបាននៅក្នុងពិធីបើកនៃការជំនុំជម្រះនោះទេ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានគោរពតាមតម្រូវការនៃការប្រុងប្រយ័ត្នជាមុនក្នុងព្យាយាមស្នើសុំដាក់វាជាភស្តុតាងថ្មីមួយរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ លើសពីនេះទៀត ឯកសារនេះបំពេញតម្រូវការលើហើយជាប់ទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងសម្ភារៈដែលបានដាក់រួចហើយមុនពេលអង្គជំនុំជម្រះដែលមានដូចជាឯកសារលេខ E9.32.2.18 ដែលនេះឆ្លើយតបនឹងការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តធ្ងន់ធ្ងររបស់ជនរងគ្រោះនៃរបបខ្មែរក្រហមដែលរស់នៅក្នុងជំនុំជនភាសខ្លួនប្រទេសកម្ពុជាថៃ¹³។ ជាចុងបញ្ចប់ឯកសារនេះទាក់ទងយ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងសក្ខីកម្មនាពេលខាងមុខនៃTCE12។ ដូច្នោះហើយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានគោរពតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានចែងនៅក្នុងវិធាន៨៧(៤) និងយុត្តិសាស្ត្ររបស់អង្គជំនុំជម្រះនេះ។

១៣. មតិយោបល់របស់គណៈកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម(គ.ប.ទ)ដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅក្នុងកម្មវត្ថុ(ង) គឺមានលក្ខណៈអំណោយផលដល់ការស្វែងរកការពិត និងពាក់ព័ន្ធនឹង

¹³បែបផែននៃភាពរន្ធត់និងការបង្ខាំងលើសេវាសុខភាពដែលមានមុខងារនិងស្ថានភាពសុខភាពផ្លូវចិត្តរបស់ប្រជាជនកម្ពុជារស់នៅក្នុងប្រទេសថៃនិងប្រទេសកម្ពុជាបោះជំរុំព្រំដែន E9/32.2.1 ៤ សីហាឆ្នាំ ១៩៩៣។

វិធាន ៨៧ (៤) របស់សហមេធាវីនាំមុខ សេចក្តីដាក់ស្នើឡើងវិញនៅលើឯកសារៈ ផលប៉ះពាល់នៃជនរងគ្រោះ

នឹងកិច្ចដំណើរការជំនុំជំរះបច្ចុប្បន្ន ដោយសារតែវាផ្តល់នូវព័ត៌មានលម្អិតស្តីពីដំណើរការសំណង ជាពិសេសបញ្ញត្តិនៃការស្តារឡើងវិញក៏ដូចជាតម្លៃនិងលក្ខខណ្ឌនៃការចូលរួមរបស់ជនរងគ្រោះនៅ ក្នុងដំណើរការដោះស្រាយ។ ទាំងនេះគឺជាបញ្ហាទាំងអស់ដែលបានភ្ជាប់យ៉ាងជិតស្និទ្ធនឹងសក្ខីកម្ម ជំនាញនៃ TCE12 ដែលបានកំណត់ពេលវេលាកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលសវនាការលើផលប៉ះពាល់ របស់ជនរងគ្រោះក៏ដូចជាគោលបំណងដែលបានកំណត់នៃសវនាការទាំងនេះ ដើម្បីកសាងនូវភស្តុ តាងលើការរងទុក្ខរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលនៅចុងបញ្ចប់ឆ្ពោះទៅគាំទ្រនូវបណ្តឹងទាមទារ សំណងចុងក្រោយរបស់ពួកគេសម្រាប់ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការរងទុក្ខទេវនានេះ។ ជាលទ្ធផលគឺ វាស្ថិតនៅក្នុងផលប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌ដែលថាសម្ភារៈនេះគួរត្រូវបានដាក់នៅលើឯកសារក្នុង សំណុំរឿងនិងបានទទួលស្គាល់ថាជាភស្តុតាង ដូច្នេះវាអាចត្រូវបានចាត់ទុកថាមានការភ្ជាប់ពាក់ ព័ន្ធជាមួយការពិនិត្យវិនិច្ឆ័យនៃ TCE-12 បាន។

ខ. របោះពុម្ពផ្សាយអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍បង្ខំ

១៤. ការបោះពុម្ពផ្សាយ អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅក្នុងកម្មវត្ថុ(ច) នៃកថាខ័ណ្ឌទី១បំពេញតាមតម្រូវការនៃភាពគួរឱ្យជឿជាក់បាន និងយថាភាពដែលតម្រូវដោយ វិធានផ្ទៃក្នុង៨៧ (៣)។ ឯកសារនេះបង្ហាញ សញ្ញាណសំគាល់ផ្ទៃក្នុងដែលបង្កើតអោយមានភាព ជឿជាក់របស់វាដូចជាគម្រប ខាងក្រោយដែលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់នូវរូបសញ្ញានិងឈ្មោះរបស់អ្នក បោះពុម្ពផ្សាយ។ ឯកសារនេះគឺអាចចូលទៅយកនៅលើគេហទំព័ររបស់អ្នកបោះពុម្ពផ្សាយ ដែលបានដកស្រង់យ៉ាងច្បាស់លាស់ពីឯកសារប្រភពដើមរបស់វា¹⁴។ លើសពីនេះទៅទៀតការ បោះពុម្ពផ្សាយអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំគឺអាចជឿទុកចិត្តបាន បើផ្អែកតាមការមើលឃើញជា បឋមដោយទុកចិត្ត នៅក្នុងនោះវាត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឯករាជ្យ មួយនិងការសំភាសន៍ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយចិត្តវិទូដែលមានបទពិសោធដែលគ្មានទំនាក់ទំនងជា មួយភាគីណាមួយនៃដំណើរការជំនុំជំរះ។

១៥. ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំសង្ខេបអំពីការសំភាសន៍យ៉ាងស៊ីជម្រៅជាមួយ បុគ្គលផ្ទាល់ដោយធ្វើឡើងជាមួយជនរងគ្រោះជាស្ត្រីនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ចាប់បង្ខំចំនួនប្រាំបីអ្នកនៅ របបខ្មែរក្រហមបន្ទាប់ពីការចូលរួមរបស់ពួកគេនៅក្នុងការអន្តរាគមន៍ព្យាបាលរយៈពេលមួយឆ្នាំ នៅក្នុងទំរង់ជាក្រុមជួយខ្លួនឯង។ បទពិសោធន៍របស់ស្ត្រីនីមួយៗគឺត្រូវបានគ្រោងឡើងដោយ

¹⁴ សូមមើល <http://gbvkr.org/news/> ។

សង្ខេបអមដោយការពិពណ៌នានៃផលប៉ះពាល់នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ទៅលើជីវិតរស់នៅនិងផលប៉ះពាល់នៃការអន្តរាគមន៍។

១៦.ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំគឺជាអាចពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០២/០១ បើផ្អែកតាមការមើលឃើញដំបូង (ពិព្រោះព័ត៌មានដែលមាននៅទីនេះបានផ្តល់នូវព័ន្ធនៅលើគោលនយោបាយស្តីអំពីបទបញ្ញត្តិនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានបង្កើតជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដល់សហគ្រឹះកម្ពុជារួមដែលបានចោទប្រកាន់ ក្នុងករណីដែលមានវត្តមាននេះ¹⁵។ លើសពីនេះទៀត ក្នុងករណីផលប៉ះពាល់នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយចាប់បង្ខំដែលត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំគឺទាក់ទងទៅនឹងសវនាការស្តីពីផលប៉ះពាល់របស់ជនរងគ្រោះដែលបង្កើតបានជាផ្នែកដ៏សំខាន់មួយនៃដំណាក់កាលនៃការសន្និដ្ឋានក្នុងសំណុំរឿង០០២/០១¹⁶។

១៧.ការបោះពុម្ពផ្សាយអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំត្រូវបានសរសេរនៅក្នុងខែតុលាឆ្នាំ២០១២ និងបានផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនៅក្នុងខែមេសាឆ្នាំ២០១៣¹⁷។ វាពុំអាចរកបាននោះទេមុនពេលបើកការជំនុំជម្រះនេះ និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានគោរពតាមតម្រូវការនៃការប្រុងប្រយ័ត្នជាមុនក្នុងការព្យាយាមស្នើសុំដាក់វាជាភស្តុតាងថ្មីក្នុងពេលដ៏ខ្លីតាមដែលអាចរកបានសំរាប់សាធារណៈ។ ដូច្នោះវាបំពេញនូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៤) នៃយុត្តិសាស្ត្ររបស់អង្គជំនុំជម្រះនិងតុលាការ។

គ. ភាពទាន់ពេលវេលា

១៨.ក្នុងខណៈដែលភស្តុតាងនឹងត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅលើមូលដ្ឋាននៃទំនាក់ទំនងរបស់ខ្លួនទៅនឹងសក្ខីកម្មខាងមុខនៃ TCE-12 និង TCCP-4 ការស្នើសុំនេះត្រូវបានធ្វើឡើងទាន់ពេលវេលា ព្រោះ

¹⁵ សូមមើលសេចក្តីសម្រេចស្តីពីស្តីពីការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃសំណុំរឿង០០២បន្ទាប់ពីសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៅថ្ងៃទី៨ខែកុម្ភៈឆ្នាំ២០១៣ E284 ERN 00902354 ថ្ងៃទី២៦ខែមេសាឆ្នាំ២០១៣ (បង្កើតថ្មីឡើងវិញនូវទំនងទោសនិងការកសាងនូវកថាខណ្ឌពាក់ព័ន្ធនានានៃដីកាបិទដូចដែលបានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅក្នុង E124/7.3)។

¹⁶ អនុស្សរណៈ E236/5 ដល់ភាគី "ព័ត៌មានបន្ថែមទៀតដែលទាក់ទងនឹងកាលវិភាគនៃការជំនុំជម្រះក្តី" ៧ខែកុម្ភៈឆ្នាំ២០១៣,ផ្នែកទី២។

¹⁷ សូមមើលកថាខ័ណ្ឌសម្រាប់ការប្រកាសពីការចេញផ្សាយការបោះពុម្ពផ្សាយចុះថ្ងៃទី ៩ខែមេសាឆ្នាំ ២០១៣។

វិធាន ៨៧ (៤) របស់សហមេធាវីនាំមុខ សេចក្តីដាក់ស្នើឡើងវិញនៅលើឯកសារៈ ផលប៉ះពាល់នៃជនរងគ្រោះ

សវនាការជាដំបូងបំផុតនៃបុគ្គលម្នាក់ៗទាំងនេះនឹងមាននៅពេលចាប់ផ្តើមនៃសវនាការលើផលប៉ះពាល់របស់ជនរងគ្រោះដែលមានកាលវិភាគចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី ៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣¹⁸។

ឃ. ការបកប្រែ

១៩.ឯកសារពីប្តីក្នុងចំណោមឯកសារទាំងនេះដែលត្រូវបានដាក់ឈ្មោះនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១គឺអាចរកបានរួចទៅហើយនៅក្នុងពីរនៃភាសាជាផ្លូវការទាំងបីរបស់តុលាការ¹⁹។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនឹងត្រូវធានាឱ្យបាននូវការបកប្រែអោយទាន់ពេលវេលាទៅក្នុងភាសាជាផ្លូវការទាំងបីនៃតុលាការដែលជាផ្នែកដែលពាក់ព័ន្ធគ្នានៃឯកសារដែលពួកគេស្វែងរកដើម្បីស្នើសុំដាក់ជាភស្តុតាងក្នុងលក្ខណៈដែលអង្គជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់ពួកគេ។

IV. សំណើសុំ

២០.ហេតុនេះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគោរពស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖

- ក) ដាក់ការបោះពុម្ពផ្សាយដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃការដាក់ស្នើនៅលើឯកសារសំណុំរឿងនិង
- ខ) ទទួលស្គាល់ដូចគ្នាផងដែរ ទៅលើភស្តុតាង។

សូមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលយកឯកសារនេះដោយក្តីគោរពពីយើងខ្ញុំ។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
-------------	-------	----------	----------

¹⁸ សូមមើលសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខ ដើម្បីយកមកវិញនូវតារាងពិនិត្យមើលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និងអ្នកជំនាញដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្ម ក្នុងសវនាការលើព្យាបាលកម្ម, ឧបសម្ព័ន្ធ ១ E236/5/3/1.1 ៦ ឧសភា។ សូមមើល សារអេឡិចត្រូនិចពីលោក Wendy Lobwein, ប្រធានអង្គការគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ, ជាបន្ទាន់ TCE12៨ឧសភា ២០១៣ (បង្ហាញថាអ្នកជំនាញនឹងអាចផ្តល់សក្ខីកម្មនៅថ្ងៃទី៤ មិថុនា ២០១៣ ប៉ុន្តែមិនមែននៅថ្ងៃទី២៧ មិថុនា ២០១៣ ដូចដែលបានគ្រោងទុកពីដើមដំបូងទេ។

¹⁹ អត្ថបទអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ចាប់បង្ខំគឺអាចរកបាននូវកំណែច្នៃដែលត្រូវបានរួមបញ្ចូលគ្នារវាងភាសាអង់គ្លេសនិងភាសាខ្មែរនិងមតិយោបល់របស់គណៈកម្មាធិការប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម(គ.ប.ទ)គឺអាចរកបាននៅក្នុងកំណែច្នៃជាភាសាអង់គ្លេសនិងភាសាបារាំងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។

ថ្ងៃទី ១៦ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៣	ពេជ អង្គ សហមេធាវីនាំមុខ	រាជធានីភ្នំពេញ	
	Elisabeth SIMONNEAU-FORT សហមេធាវីនាំមុខ	រាជធានីភ្នំពេញ	
	Beini YE មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី	រាជធានីភ្នំពេញ	
	Nushin SARKARATI មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី	រាជធានីភ្នំពេញ	